

नागरी हक्क संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी व दोषसिध्दीचे प्रमाण वाढविण्यासाठी
करण्यात आलेली उपाययोजना

अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रसिध्दी व प्रभावी अंमलबजावणीकरीता ना.ह.सं. विभागाचे अधिकारी यांच्याकडून पोलीस ठाणे स्तरावर कार्यशाळा घेण्यात येतात.

अ.क्र	वर्ष	कार्यशाळा
१	सन 2021	426
२	सन 2022	1403
३	सन 2023	1493
४	सन 2024	1221
५	सन 2025	1152
६	सन 2026 (जून)	601

घटनास्थळी शांतात राखण्यासाठी व अत्याचाराच्या घटनांची पुनरावृत्ती होऊ नये यासाठी समाजातील विविध घटकांच्या जातीय सलोखा बैठका घेण्यात येतात. गेल्या ५ वर्षात खालील प्रमाणे जातीय सलोखा बैठका घेण्यात आलेल्या आहेत.

अ.क्र	वर्ष	जातीय सलोखा बैठक
१	सन 2021	362
२	सन 2022	808
३	सन 2023	880
४	सन 2024	805
५	सन 2025	851
६	सन 2026 (जून)	379

गुन्हे आढावा :-

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ अन्वये १ जानेवारी, २०२१ ते ३० जून , २०२६ पर्यंत राज्यात दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची परिक्षेत्रनिहाय माहिती.

(अनुसूचित जाती + अनुसूचित जमाती + ना.ह.सं. कायदा)

अ.क्र.	परिक्षेत्र	2021	2022	2023	2024	2025	2025 (Upto JUNE)	2026 (Upto JUNE)	Difference (2025- 2026)
1	मुंबई	50	60	57	69	80	41	39	-2
2	कोकण	237	287	333	330	364	199	190	-9
3	नाशिक	393	482	518	578	602	295	318	23
4	कोल्हापूर	820	913	954	989	1045	509	540	31
5	छ.संभाजी नगर	449	472	576	607	661	359	351	-8
6	नांदेड	423	425	469	507	510	281	265	-16
7	अमरावती	474	532	533	466	485	267	242	-25
8	नागपूर	287	336	354	394	367	190	175	-15
9	रेल्वे	2	3	8	3	2	6	1	-5
	एकूण	3135	3510	3802	3943	4116	2147	2121	-26

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्कसंरक्षण कायदा, १९५५ अंतर्गत ३० जून, २०२६ अखेर परिक्षेत्रनिहाय पोलीस तपासावर व न्यायालयात प्रलंबित गुन्ह्यांची माहिती

अ. क्र.	परिक्षेत्र	३० जून, २०२६ अखेर ६० दिवसांपेक्षा जास्त काळ पोलीस तपासावर प्रलंबित गुन्हे				३० जून, २०२६ अखेर न्यायालयात प्रलंबित गुन्हे			
		अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा
1	मुंबई	50	9	59	0	284	31	315	8
2	कोकण	45	18	63	0	1309	826	2135	21
3	नाशिक	39	27	66	0	1994	1016	3010	14
4	कोल्हापूर	33	2	35	0	5386	501	5887	37
5	छ.संभाजी नगर	56	14	70	0	2281	417	2698	0
6	नांदेड	14	2	16	0	2644	405	3049	14
7	अमरावती	41	5	46	0	2556	947	3503	0
8	नागपूर	7	4	11	0	1465	717	2182	2
9	रेल्वे	1	0	1	0	23	1	24	0
	एकूण	286	81	367	0	17942	4861	22803	96
एकूण (SC+ST+PCR)				367		22899			

JUNE 2026 MONTHLY REPORT

Sr.No.	Tital		SC	ST	PCR	Total
1	Charge sheets filed in the Courts		282	61	0	343
2	Cases pending with duration of pendency (Police)	More than 60 days	286	81	0	367
	Cases pending with duration of pendency (Court)		17942	4861	96	22899
3	Cases acquitted and reasons		94	17	0	111
			• Insufficient Evidence • Panch withenss hostile • Complainat hostile • Inconsistency/contradication in the deposition/evidenes of the complainant and witnesses • Charge not proved • Non production of caste certificate of the complainant/ accused • Others			
4	In Case of non-compliance of duties under the scheduled caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act1989 and action initiated under section 4 of the act		0	0	0	0
5	Convictions ordered in <u>JUNE 2026</u> by Courts in POA and PCR Act		2	2	0	4
6	Appeals Filed in <u>JUNE 2026</u> by Courts in POA and PCR Act		0	0	0	0
7	Number of Counter Cases registered against SC-ST victims after registration of FIR under POA Act 1989 and PCR Act 1955 and steps taken by the state government to prevent counter cases.		26	6	0	32
8	Infromation on Exclusive Special courts setup under POA Act 89/ Rules 95 and districts where theses courts are functioning. If not the reasons thereof.		Exclusive Special Courts were proposed in six places are working at Mumbai, Thane, Pune, Ch. Sambhaji Nagar, Nashik & Nagpur. Rest of Maharashtra districts Session Courts Acting as special court in POA cases.			

Police Pendency Situation (JUNE 2026)

Sr. No.	Range	Above 5 Years	Above 4 Years	Above 3 Years	Above 2 Years	Above 1 Years	Above 6 Months	Above 3 Months	Above 2 Months	Total
1	Mumbai	15	2	4	2	11	10	5	10	59
2	Konkan	19	3	4	6	2	11	8	10	63
3	Nashik	0	0	1	2	6	18	20	19	66
4	Kolhapur	9	5	4	4	0	7	3	3	35
5	Ch. Sabhaji Nagar	0	0	1	0	2	17	25	25	70
6	Nanded	0	1	1	0	1	2	6	5	16
7	Amaravati	7	1	0	4	5	10	9	10	46
8	Nagpur	1	1	0	0	0	0	1	8	11
9	Railway	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	Total	51	13	15	18	28	75	77	90	367